

הרה"ק ר' נחמן מברסלב זיע"א

תולדותיו: נולד לאביו הרה"ק ר' שמחה, ולאמו הצדקנית פיגא נכדת הרה"ק הבעש"ט זיע"א, גדל בצילם של תלמידי זקינו וכבר מקטנותו ניכר בקדושתו העילאית ובעבודת ה' במסי"נ, נודע בדרכו היחודית בעבודת ה' שרבים הלכו בה.

יא"צ: י"ח תשרי תקע"א ומנו"כ באהל המפורסם בעיר אומן.

אהל הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א

תורה בצנעה

בשכונת שערי חסד היה בית הכנסת "הברסלבער שול" כמקום להסתופף סביב עובדי ה' המבטלים כל עניני עוה"ז, ועוד היה כמקום שקט שבו אפשר להגות בתורה בהתמדה ללא הפרעות, ואת שני מעלות אלו לקחם רבינו, שהיה מסתופף סביב עובדי ה' כהגה"צ

ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל, ושאר צדיקים שהיו שם, [וביניהם הגה"צ ר' יו"ט זלוטניק, והגה"צ ר' בנימין זאב חשיך זצ"ל] ועוד היה יושב ועוסק בתורה לילה כיום יאיר ללא הפוגה, ורבים מאנשי שערי חסד זוכרים את גודל התמדתו ב"ברסלבער שול" [עד שהגה"צ ר' משה יהושע לנדא זצ"ל כתב שיר על הנער שמואל שלומד בהתמדה וקולו נשמע מתרונן בלימודו^ג]. ופעם אמר לתלמיד שבודאי בברסלב יש אמת שהרי יצאו

יג עמלה של תורה

ושמואל פוזם לאטו נגון גמרא ידוע
יפה לפזמו תוך עיון בסוגיה חמורה,
עת נתון המוח בסבך של קושיות ופרוקים,
כלו מרוכז למצוא בתעלומה את נקודת המוצא.
יפה לפזמו בלילה בשעה מאוחרת,
קשוב להמית הרוח המתדפק עצוב בחלון,
בית-מדרש מואר, לשלב בקצב הנגינה
משניות, בריתות ותוספתות, מימרות תנאים ואמוראים,
פלגתות, קשיות ואבעיות, הויות דאביי ורבא,
לצלול במעמקי דבריהם, ולהתבשם בטללים רוחניים,
סברות הוה-אמינה ומסקנה, דעת מקשה ותרצן
מבררים הלכה לאמיתה, דין ממצים עד תמו.
וכמה יוארו העיניים עם חדוש נוסף,
עם כל טיפה חדשה, מוקרת ממעין הדעת,
עם כל אגל רענן, חנון מטל השמיים.
כמה ירחב הלב, כמה יגיל ויעלוז!
זר לא יבין לשמחה מה זה עושה,
זר לא יבין לפשר נהרה זאת
תמיד נסוכה על פני בני ישיבה חיוורים,
מה הגיצים המהבהבים באשוני עיניהם השקועות?
רק אשר חש חריפותה של קושיה,
הוא יחוש מתקו של תירוץ... רק אשר התלבט
ימים מספר על מאמר סתום או הלכה תמוהה,
התנסה בעשרה נסיונות של ישובים דחוקים,
פלפל פלפולים של הבל, וקושיה בעינה עומדת,
רק הוא יחוש אותה חדוה עילאית,
תציף את כל בתי הנפש, תשקה
מיין-האשר הנצחי, יינה של תורת אמת
עת תבריק שלא במתכון סברה ישרה, זכה, ברה
(אי מזה לפתע באה? מי זה העירה פתאום?)
תישר הדורות הסגיה, תבהיר צפונותיה המופלאות,
בה יפלס לבטח דרכו, במבוך נפתוליה הטמירים.
ואם כי לשד מח ועצמות ימצו ממנו הסוגיות

מדרך חסידות זו "אנשי אמת", ומאידך לבחור ששאלו [בעת רצון של אירוסיו] מה אומר רבינו על הסה"ק ליקוטי מוהר"ן אמר לו בודאי הוא ספר חשוב, אך העיקר ללמוד ולעסוק בגמרא רש"י ותוס' ובזה עיקר העלייה.

יברכנו אלוקים

הגה"צ ר' שמואל שפירא זצ"ל מגדולי משפיעי ברסלב היה ידיד נעוריו של רבינו הגרש"ז כשלמדו יחדיו בישיבת "עץ חיים" והיה

אהל הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א

נעלה על בני גילו בעסק התוה"ק, ובעבודת ד' היוקדת שבו עד שרבים נאותו לאורו להתקרב לדרכו הקדושה, ורבינו העריכו מאוד מאוד, ופעם אחת כשנפגש עימו, ביקש רבינו מהגה"צ ר' שמואל שפירא ברכה ליראת שמים, אמר לו רש"ש

ואם כי ברב עמל וטרח יגיע עד חקרן -
מה כדאים אלה הקרבנות, קרבנות ללא אשמה,
כהן גדול תמיד להיות, משמש לפני ולפנים.
מה נעים זה הטרח, זה העמל הברוך,
חז"ל עליו הזהירו ב"סנהדרין": "אדם לעמל יולד -
לא לעמלה של מלאכה, לא לעמלה של שיחה,
אלא לעמלה של תורה..."

מ. י. לנדא

יד וכתוב בספר חיי מוהר"ן [אות כד] פעם אחת סיפר שזה סמוך התחיל ללמוד את החשן משפט עם הש"ך והסמ"ע ולמד בזמן מועט עד סימן צא, ואמר שהוא יודע וזוכר כל סעיף קטן מהיכן הוא מתחיל, וכמה פעמים סיפר עם אנשים מכמה דינים מהארבעה חלקי שולחן ערוך בעל פה, והיה בקי בכל הדינים בבקיאיות גדול מאוד, [אות סב] וזאת היתה הנהגה כללית שצוה והזהיר את כולם דהיינו ללמוד פוסק בכל יום אפילו ביום שאין לו פנאי ילמד על כל פנים איזה סעיף שולחן ערוך בכל מקום שהוא ואמר שהוא חיוב גדול על כל אחד מישראל.

נאה זיום / גדולי ישראל

ברכה ליראת שמים, את זה אפשר לקבל רק מה' יתברך, רבינו תמה ושאל אותו מהיכן לקח את דבריו, אמר לו רש"ש הרי זה פסוק מפורש "יברכיננו אלוקים... ויראו אותנו" [תהילים סז] כלומר רק כשהשם יתברך יברך אותנו אז נזכה שיהיה לנו יראת שמים ממנו יתברך....

אהל הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א

ביודעי ומכירי

סיפר רבינו שזקנו הגר"ח זצ"ל היה שולח בחורים לשמוע דברי מוסר ויראת שמים מהגה"צ ר' אברהם שטרנהרץ זצ"ל [מגדולי משפיעי ברסלב ונינו של הרה"ק ר' נתן, תלמידו של מוהר"ן זיע"א] ורצה שהבחורים יושפעו ויקבלו ממנו אהבת תורה ויראת שמים טהורה, וסיפר רבינו שפעם שאל הגה"צ ר' אברהם את הבחורים על מה אתם מתלוננים ואמרו לו על היצה"ר שמשתולל בנו, אמר להם, זה כלום, אני כבר מכיר אותו יותר משמונים שנה הוא תמיד מתנהג כך...

יונגע יארן

ועוד אמר שהגה"צ ר' אברהם היה מגיע הרבה לשערי חסד למסור שיעורים בין בימי החול ובין בשבת, ופעם אחת דיבר מענין היצה"ר ואמר, אני כבר עברתי את גיל השמונים ויש לי עוד יצה"ר, ואם לא נלחמים איתו אז הוא הולך ומתגבר ח"ו, אמנם כשמתייגעים הרבה "אין די יונגע יארן" בימי הנעורים, זה הולך יותר קל בימי הזקנה, ואמר רבינו שהדיבורים האלו נכנסו וחדרו לתוך לבו, והוא זוכר אותם כל ימיו...

דברי אלקים חיים

הגה"צ ר' אברהם היה מהדר מאוד בטבילת המקוה בכל יום, כשבתקופה מסוימת הלך כל יום משכונת קטמון לשכונת שערי חסד לטבול במקוה... ואפילו שלקח לו זמן רב, לא ויתר על זה, והיה רבינו ממתין לו באמצע הדרך כדי ללוותו ולשמוע ממנו דיבורי קודש שהחיו את נפשו, וסיפר רבינו, שבביהכ"ס ברסלב היה סדר ששבת אחת מדבר הגה"צ ר' לוי יצחק בנדר דברי התעוררות, ושבת שלאחריו הגה"צ ר' אליהו חיים רוזין, אך היו שונים בצורת אמירתם, שר' לוי יצחק רוב דיבוריו היו רק מתורות ושיחות מוהר"ן, ואילו ר' אליהו חיים היה מתבל את דבריו גם מצדיקים אחרים, והוסיף רבינו שזוכר הוא את דמותם המיוחדת של חסידי ברסלב שהתגוררו בשערי חסד, כהגה"צ

נאה זיום / גדולי ישראל

ר' וועלוול חשין, ר' העשיל פרנקל, ר' משה פרידמן, ור' יו"ט זלוטניק, וזוכר כיצד בנו את בית הכנסת ברסלב בלילה אחד ללא רשיון, כאשר ר' נחום ויספיש נכדו של הגה"צ ר' דוד בהר"ן מסייע להם במסי"נ בבנית בית הכנסת.

רבינו בסוד שיח עם ידידו הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א